

JUSTITSMINISTERIET

Retsforbehold

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. oktober 2015
Kontor: Retsforbehold
Sagsbeh: Tina Chris Mogensen
Sagsnr.: 2015-0030-3825
Dok.: 1736277

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 192 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. september 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske af Trine Bramsen (S).

Søren Pind

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 192 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i kort form redegøre for de senere års EU-initiativer på området vedr. bekæmpelse af pirateri, herunder eksempler på EUROPOL-aktiviteter på området?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra henholdsvis Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet, Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Udenrigsministeriet har oplyst følgende:

”EU gennemfører kapacitetsopbygning i forhold til imødegåelse af pirateri og væbnet røveri til søs. Det drejer sig blandt andet om den civile EUCAP NESTOR mission, som gennemfører indsatser inden for kapacitetsopbygning på Afrikas Horn af kystvagtsfunktioner samt retssektoren.

Desuden bidrager EU til maritim kapacitetsopbygning i Vestafrika ved støtte til Yaoundé-processen, som søger at styrke regionens evne til at håndtere maritim kriminalitet, herunder også pirateri og væbnet røveri til søs.

Endelig har EU udfærdiget en strategi for maritim sikkerhed, som skaber en fælles ramme for alle relevante myndigheder og dermed sikrer udvikling af sammenhængende politikker og indsatser over for maritime trusler som f.eks. pirateri.”

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”EU bidrager både til søs og på landjorden til kampen mod pirateri.

Til søs sker det gennem EU’s anti-piraterioperation ATALANTA, som opererer ud for Afrikas Horn og i den vestlige del af Det Indiske Ocean. Operationen, der blev etableret i 2008, har til formål blandt andet at forhindre piratangreb og beskytte den civile skibsfart samt monitorere fiskeriet omkring Somalia. Grundet forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i EU’s militære indsats mod pirateri.”

Rigsadvokaten har oplyst, at Rigsadvokaten har indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, der har oplyst følgende:

”Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) kan oplyse, at ud over Europol er en række initiativer iværksat via Eurojust, der blev oprettet i 2002 med det formål at fremme og forbedre koordineringen og samarbejdet mellem de nationale myndigheder på det retlige niveau i bekæmpelsen af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet i EU.

Eurojust oprettede i 2012 et såkaldt Contact Point Maritime Piracy, der fungerer som facilitator for samarbejde mellem de enkelte medlemslande i sager om strafferetlig forfølgning af pirateri.

I regi af Eurojust er endvidere afholdt en række såkaldte Coordination Meetings med deltagelse af repræsentanter fra politi og anklagemyndighed i de enkelte medlemslande, der direkte er involveret i efterforskning og retsforfølgning af pirateri. Danmark har været repræsenteret ved SØIK. Formålet med møderne – ud over generel information om pirateribekæmpelse – var at informere om konkrete sager, der verserer i de enkelte lande med henblik på at identificere sammenfaldende efterforskninger og mulighederne for at udveksle bevismateriale. Disse møder er nu egentlige årlige møder mellem anklagere og efterforskere, der beskæftiger sig med piratbekæmpelse i de enkelte medlemslande. Deltagerne fungerer som uformelle nationale kontaktpersoner.

SØIK har på baggrund af ovennævnte møder indgået samarbejde med Belgien, Tyskland og Holland og har bidraget med oplysninger til konkrete efterforskninger i de pågældende lande.

Derudover har Eurojust generelt mulighed for at facilitere oprettelsen af fælles efterforskningshold bestående af efterforskere og anklagere fra to eller flere medlemsstater, såkaldte Joint Investigation Teams (JIT). Denne mulighed er også anvendt inden for piratbekæmpelse. SØIK har indtil nu ikke deltaget i en JIT.

Endelig udgiver Eurojust løbende ”Maritime Piracy Judicial Monitor”, som er en rapport indeholdende juridiske afhandlinger vedrørende pirateri, regler om bevisudveksling, seneste retsafgørelser og udvikling i konkrete sager samt statistiske oplysninger.”

Rigsadvokaten har endvidere indhentet en udtalelse fra det danske nationale medlem af Eurojust, der har oplyst følgende:

”... Min udtalelse vedrører [...] aktiviteter, som Eurojust har startet. Eurojust er kompetent, for så vidt angår koordinering

og bistand til strafferetligt samarbejde mellem EU-staternes kompetente retlige myndigheder, i sager om organiseret og anden alvorlig kriminalitet.

På den baggrund har Eurojust været involveret i sager om pirateri siden 2009. Hovedfokus har været pirateri ud for Somalia. På hollandsk initiativ har der været holdt adskillige koordineringsmøder hos Eurojust, hvor repræsentanter for politi og anklagemyndighed for et stort antal medlemsstater samt for stater uden for EU har deltaget. Møderne har haft til formål med udgangspunkt i konkrete sager at identificere og drøfte juridiske og praktiske problemer i forhold til efterforskning og retsforfølgning i piraterisager. I 2014 blev det besluttet at holde et årligt taktisk møde hos Eurojust om pirateri. Første møde blev afholdt i 2015.

Herudover har Eurojust ydet støtte til det første europæiske fælles efterforskningshold i en piraterisag, ligesom Eurojust, blandt andet med udgangspunkt i den informationsudveksling der er sket på de nævnte møder, har udgivet to rapporter med titlen ” Maritime Piracy Judicial Monitor” i henholdsvis september 2013 og april 2015. Rapporterne indeholder gennemgang af lovgivningen i en række stater, oplysninger om retspraksis og om seneste udviklingstendenser mv.

Eurojust samarbejder på dette område med en række stater uden for EU samt med internationale organisationer, navnlig Interpol og Europol.

Dansk politi og anklagemyndighed har deltaget i Eurojusts aktiviteter på pirateriområdet, dog ikke i det fælles efterforskningshold.”

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at Europol med henblik på at understøtte medlemslandenes indsats imod pirateri i 2011 oprettede projektet Focal Point Maritime Piracy. Projektet indsamler og analyserer systematisk data til brug for generelle situationsrapporter om kriminalitetens omfang, modus mv. samt konkrete efterforskninger.

I 2012 blev der registreret 39 sammenfald mellem de oplysninger, som medlemslandene havde indberettet til projektet f.eks. oplysninger om gerningspersoner, anvendt udstyr eller modus. I 2013 og 2014 blev der tilsvarende registreret henholdsvis 30 og 1 sammenfald.

I 2014 understøttede Europol 5 operationer i medlemslandene som led i indsatsen mod pirateri.

Rigspolitiet kan afslutningsvis oplyse, at Rigspolitiet deltager i både det strategiske og det operative samarbejde i Europol vedrørende pirateri.”

For en mere generel beskrivelse af Europols virksomhed henvises i øvrigt til Justitsministeriets besvarelse af 1. september 2014 af spørgsmål nr. 1336 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.